

Riksförbundet FUB

Regeringen

Socialdepartementet

YTTRANDE:**SOU 2015:71 Barns och ungas rätt till tvångsvård; Förslag till ny LVU.**

Riksförbundet FUB (FUB) lämnar härmed följande synpunkter:

Generellt är FUB mycket positiv till att en översyn sker av tvångsvården av barn. Förslaget är tydligt, och innebär också en tydlighet vad avser aktörernas ansvar och skyldigheter, även om de grundläggande principerna för omhändertagande kvarstår.

FUB:s synpunkter och kommentarer nedan hänför sig till de av FUB:s medlemmar med utvecklingsstörning som är eller har en önskan om att bli föräldrar. I många avseende innebär förslaget ökade möjligheter att kunna förbli i föräldrarollen i enlighet med Artikel 23, Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

FUB vill särskilt kommentera följande:

Genom en tydlig kravfunktion kan förväntas att de schablonmässiga placeringarna övergår till att bli en medveten stödinsats för barn och vårdnadshavare. Vi har särskilt noterat det positiva i att vården ska utformas med en rätt för barnet till samhörighet med anhöriga och andra närstående.

Genom upprättande av vårdplan finns utrymme att ta hänsyn till vilken kunskapsöverföring som erfordras för familjehemmet med avseende på vårdnadshavares funktionsnedsättning. Därmed underlättas möjligheterna för en vårdnadshavare med funktionsnedsättning att vara delaktiga i vården.

På samma sätt kan socialnämndes aktiva stöd för vårdnadshavare på ett positivt sätt bidra till att vårdnadshavare ska kunna fortsatt delta i vården och att utvecklas i sitt föräldraskap. En vårdnadshavare som på grund av sin funktionsnedsättning inte "räcker till" i sitt föräldraskap, kan ha svårt att, utan stöd, uthålligt orka möta sitt tillkortakommande som förälder.

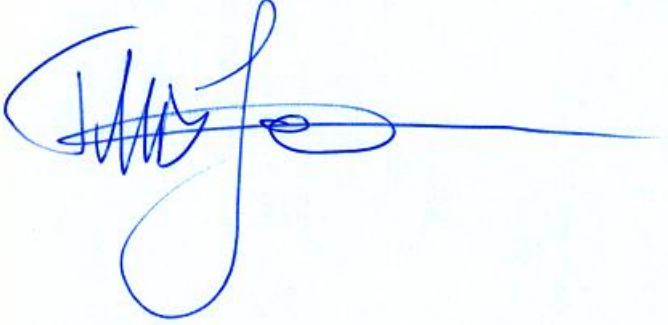
Dock erbjuds inte vårdnadshavare stöd under utredningen. Personer med utvecklingsstörning blir ofta föremål för utredning redan under graviditeten. Man sköter sina kontroller hos mödravårdscentralen och har en förtroendefull dialog och inställning till socialtjänsten. Även om socialtjänstemannen förklarar sin oro, kvarstår föräldrarnas tro på sin föräldraförmåga. Ett erbjudande om frivillig familjehemsplacering kan då framstå som positivt i förhållande till ett tvångsomhändertagande (Skriv på här! Annars blir det LVU).

HFD har tydliggjort i ett antal domar (bl.a. HFD 2011-12-09, mål nr 3211-11) socialnämndens utredningsskyldighet avseende föräldrars föräldraförmåga med eller utan stöd. Att ge möjlighet till att utse offentligt biträde redan under socialnämndens utredning, skulle förbättra utredningens kvalitet och öka rättssäkerheten för såväl vårdnadshavare som för barnet. Utredningen kan bli balanserad, förutsatt det offentliga biträdet har kunskap om barn och om funktionsnedsättning. Därmed skulle utredningen kunna tydliggöra och förhindra att barn felaktigt tvångsomhändertas enbart på grund av barnets beteende.

Vid Uppsala läns landsting har de senaste 10-talet år bedrivits ett arbete för att utveckla kunskapen kring föräldrar med kognitiva funktionshinder (SUF Kunskapscentrum), och som utredaren varit i kontakt med. Med hänsyn till de mycket värdefulla kunskaper och metoder som där utvecklats för att säkerställa en trygg uppväxt för barnen, föreslår FUB att verksamheten ges ett statligt stöd som ett nationellt resurscentrum.

Med vänlig hälsning

Riksförbundet FUB

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'F' followed by a horizontal line extending to the right.